

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 2. maja 2024. godine
Br. ref.: MM 2427/24

SUPROTNO MIŠLJENJE

sudije

RADOMIR LABAN

u

slučaju br. KI115/23

Podnosilac

Bratislav Nikolić

Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova [PN1. br. 422/2023] od 28. aprila 2023. godine

Iskazujući na početku svoje poštovanje prema mišljenju većine sudija u ovom slučaju, koji su utvrdili većinom glasova da je rešenja Apelacionog suda Kosova [PN1. br. 422/2023] od 28. aprila 2023. godine više nije aktivno diskutabilno zbog činjenice jer je isto poništeno presudom [Pml.br. 251/2023] Vrhovnog suda od 30. maja 2023. godine, a pitanje produženja pritvora je vraćeno na ponovno odlučivanje Osnovnom sudu. Te da je kao kao rezultat toga, osporeno rešenje pred ovim sudom više nije na snazi i kao takvo ne proizvodi nikakvo pravno dejstvo za podnosioca zahteva.

Međutim, Ja kao sudija pojedinac imam suprotno mišljenje u vezi zaključka većine i sa mišljenjem većine se ne slažem .

Ja kao sudija se slažem sa činjeničnim stanjem kako je izneto i predstavljeno u odluci o odbacivanju zahteva i isto činjenično stanje prihvatam kao tačno. Takođe, Ja kao sudija se slažem sa načinom kako su navodi podnosioca izneti i predstavljeni u odluci o odbacivanju zahteva i iste prihvatam kao tačne.

Međutim Ja se ne slažem sa pravnom analizom i stavom većine da je predmet ne prestavlja aktivan spor . Ja smatram da je ova parvna alnaliza u direktnoj suprotnosti sa praksom samog Ustavnog suda i to sa predmetima: (Presudom KI129-22 od 17 avgusta 2023 godine sa podnosiocom zahteva Saša Milosavljević , Presudom KI55-22 od 05 jula 2023 godine sa

podnosiocom zahteva Saša Spasić, Presudom KI85-22 od 23 maja 2023 godine sa podnosiocom zahteva Jadran Kostić kao i sa spojenim predmetima KI146-23 i KI163-23 od 12 marta 2024 godine sa podnosiocom Nagip Krasniqi).

Takođe smatram da je ova analiza i zaključak većine u direktnoj suprotnosti sa obavezom Suda da u skladu sa članom 53 Ustava koje obavezuje sud da "Osnovna prava i slobode zagarrantovana ovim Ustavom se tumače u saglasnosti sa sudskom odlukom Evropskog suda za ljudska prava." Ističući ovo ne želim da se pozovem na pojedinačan slučaj ESLJP već na ceo vodič za član 5 EKLJP u kome nema nijednog slučaja u kome je ESLJP predmete podnete po osnovu člana 5 EKLJP proglasio bez predmetnim, naprotiv praksa ESLJP ukazuje suprotno i postoji veliki broj slučajeva gde je ESLJP upravo zbog ovakve analize redovnih sudova i Ustavnih sudova država članica našao povredu člana 5 EKLJP. (vidi vodič za član 5 EKLJP).

Zbog gore navedenog, u skladu sa Pravilom 56 Poslovnika o radu Ustavnog Suda Ja ću u cilju što lakšeg i jasnijeg praćenja i obrazlaganja Mog suprotnog mišljenja najpre u nastavku razraditi: (i) opšta načela ESLJP i Suda u vezi sa iscrpljivanjem pravnih sredstava; i (ii) relevantnu sudsku praksu Suda u vezi sa iscrpljivanjem pravnih sredstava; (iii) primeniću ista na okolnosti konkretnog slučaja, potom ću (iv) izvršiti procenu drugih kriterijuma u vezi saprihvatljivošću zahteva.

Posle toga ću podsetiti na navode podnosioca zahteva i iste razmatrati u meritumu, izvršiti ocenu navoda podnosioca zahteva i izneti moj zaključak u vezi sa navodima podnosioca zahteva.

(i) *Opšta načela ESLJP i Suda u pogledu iscrpljivanja pravnih sredstava*

1. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a i Suda, u principu, pravilo iscrpljivanja pravnih sredstava se mora primenjivati „sa određenim stepenom fleksibilnosti i bez preteranog formalizma“, imajući u vidu kontekst zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda (vidi, između ostalog, slučajeve ESLJP-a: [Ringeisen protiv Austrije](#), br. 2614/65, presuda od 16. jula 1971. godine, stav 89; [Vučković i drugi protiv Srbije \[VV\]](#), br. 17153/11 i 21 drugih zahteva, presuda od 25. marta 2014. godine, stav 76; i [Akdivar i drugi protiv Turske](#), br. 21893/93, presuda od 1. aprila 1998. godine, stav 69, vidi i slučaj Suda: [KI57/22 i KI79/22](#), podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. jula 2022. godine, stav 73).
2. Međutim, prilikom primene ovog načela uz fleksibilnost i bez preteranog formalizma, moraju se oceniti i ispuniti određeni kriterijumi, koji su utvrđeni relevantnim sudskim praksama. U svim slučajevima, kada pravna sredstva nisu iscrpljena, kako bi se utvrdili da li ista, u okolnostima datih slučajeva, ne bi bila „delotvorna“, treba oceniti da li je (i) postojanje pravnih sredstava „dovoljno izvesno ne samo u teoriji, već i u praksi“, jer ista moraju biti u stanju „da pruže rešenje u vezi sa tvrdnjama podnosilaca“ i „da pruže razumne izgleda za uspeh“; i (ii) da li su odgovarajuća pravna sredstva „raspoloživa, pristupačna i delotvorna“, koje karakteristike moraju biti dovoljno konsolidovane u sudskoj praksi pravnog sistema u pitanju (vidi, slučajeve ESLJP-a: *Akdivar i drugi protiv Turske*, gore citiran, [Öcalan protiv Turke](#), br. 46221/99, presuda od 12. maja 2005. godine, stavovi 63-72; i [Kleyn i drugi protiv Holandije](#), br. 39343/98 i 3 druga, presuda od 6. maja 2003. godine, stavovi 155-162).
3. Argumenti u pogledu "delotvornosti" ili odsustvu "delotvornosti" pravnog sredstva moraju se potkrepiti i sudskom praksom, ili, odnosno, njenim nepostojanjem (vidi u ovom kontekstu, predmet ESLJP-a *Kornakovs protiv Letonije*, br. 61005/00, presuda od 15. juna 2006. godine, stavovi 83-85). Važnost sudske prakse dokazuje i predmet ESLJP-a [Vinčić i drugi protiv Srbije](#), u kojem se žalba Ustavnom sudu Srbije nije smatrala delotvornom zbog toga što taj sud nije razmatrao predmete koji su se odnosili

na navedene povrede ljudskih prava i jer taj sud nije doneo i objavio takve odluke u meritumu (vidi, slučaj ESLJP-a: [Vinčić i drugi protiv Srbije](#), br. 44700/06 i 30 drugih, presuda od 1. decembra 2009. godine, stav 51). Nairne, iako je u teoriji postojala mogućnost da se podnosioci obrate Ustavnom sudu Srbije, na nivou ESLJP-a se usled nedostatka sudske prakse, takvo sredstvo smatralo nedelotvornim dok se ne dokaže suprotno. U kasnijoj fazi i nakon konkretnih dokaza o delotvornosti pravnog leka u praksi, ESLJP je prihvatio iznete argumente o utvrđenoj delotvornosti pravnog sredstva tako što je prihvatio i tražio da se iscrpljivanje takvog pravnog sredstva mora dogoditi pre podnošenja zahteva ESLJP-u. (vidi, slučaj Suda: KI57/22 i 79/22, podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, gore citiran, stav 75).

4. Stoga, na osnovu iste konsolidovane sudske prakse, relevantni podnosioci zahteva moraju dokazati "da su oni učinili sve što se od njih može opravdano očekivati da iscrpe pravna sredstva", ili podnosioci moraju dokazati, pružajući relevantnu sudsku praksu ili neki drugi odgovarajući dokaz, da bi dostupno pravno sredstvo koje nisu koristili, bilo neuspešno. Pored toga, "puke sumnje" podnosioca zahteva u pogledu neefikasnosti nekog pravnog sredstva ne važe kao razlog za oslobađanje podnosioca od obaveze iscrpljivanja pravnih sredstava (vidi, predmet ESLJP-a: [D.H. i drugi protiv Republike Češke](#), br. 57325/00, presuda od 13. novembra 2007. godine, stav 116 i tu navedene reference). ESLJP naglašava da je u interesu podnosioca zahteva da se obrati nadležnom sudu kako bi mu pružio priliku da ostvari postojeća prava zahvaljujući svojoj moći da tumači (vidi, između ostalog, predmet ESLJP-a [Ciupercescu protiv Rumunije](#), br. 35555/03, presuda od 15. juna 2010. godine, stav 169; i slučaj Suda: KI57/22 i 79/22, podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, gore citiran, stav 76).
5. Na kraju, fleksibilna ocena neophodnih karakteristika pravnog sredstva se mora vršiti uzimajući u obzir ocenu u svetlu posebnih okolnosti svakog pojedinačnog predmeta. Prilikom sprovođenja ove procene, ESLJP uzima u obzir i (i) opšti "pravni i politički" kontekst i (ii) "posebne/individualne okolnosti" podnosioca zahteva (o konceptu "posebnih okolnosti", između ostalog, vidi predmete ESLJP-a *Van Oosterwijek protiv Belgije*, br. 7654/76, presuda od 1. marta 1979. godine, stavovi 36-40 i tu navedene reference; *Öcalan protiv Turske*, gore citiran, stav 67, i *Akdivar i drugi protiv Turske*, gore citiran, stavovi 67-68 i tu navedene reference. Dalje, što se tiče uzimanja u obzir opšteg "pravnog i političkog" konteksta, vidi, između ostalog, *Akdivar i drugi protiv Turske*, gore citiran, stavovi 68-69; i slučaj Suda: KI57/22 i 79/22, podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, gore citiran, stav 77).

(ii) *Sudska praksa Ustavnog suda*

6. Podsećam na sudsku praksu u slučajevima kada je Sud odlučio o neprihvatljivosti jer nisu bila iscrpljena pravna sredstva koja se odnose na vanredna sredstva osporavanja, praksa koja nije konsolidovana i u nastavku će se razraditi.
7. S tim u vezi, se pozivam na slučaj [KI30/17](#), podnosilac zahteva: *Muharrem Nuredini*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. jula 2017. godine, koji se odnosi na činjenicu da je podnosilac zahteva protiv odluke Apelacionog suda, kojom je njegova žalba delimično usvojena i usled toga je smanjen iznos naknade štete utvrđen presudom Osnovnog suda. U ovom slučaju, podnosilac zahteva nije podneo reviziju protiv presude Apelacionog suda povodom njegovog zahteva za izmenu iznosa koji je Apelacioni sud presudio u njegovu korist, već je reviziju podneo samo tuženi za drugu tačku presude Apelacionog suda koja je bila u korist podnosioca zahteva. Podnosilac zahteva je podneo odgovor na reviziju tuženog. U ovom slučaju, Sud je utvrdio da Vrhovni sud nije razmotrio presudu Apelacionog suda u vezi sa zahtevom podnosioca za izmenu iznosa koji je presudio Apelacioni sud jer nije podneo reviziju protiv ove poslednje odluke i da samo odgovor na reviziju nije dovoljan da se smatra da je isti iscrpeo sva pravna sredstva za

podnošenje zahteva Sudu. Shodno tome, Sud je zahtev podnosioca proglasio neprihvatljivim zbog neiscrpljenja pravnih sredstava definisanih Ustavom, Zakonom i Poslovníkom.

8. Dalje se pozivam i na slučaj [KI01/10](#), podnosilac zahteva: *Gani Ibërdemaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. aprila 2010. godine. U ovom slučaju, podnosilac zahteva je osporavao presudu Okružnog suda donetu u parničnom postupku. Sud je proglasio zahtev podnosioca kao neprihvatljiv, jer nisu bila iscrpljena pravna sredstva propisana Ustavom, Zakonom i Poslovníkom.
9. Takođe ističem sudsku praksu u ocenjivanju akata javnih organa na osnovu stava 7, člana 113. Ustava, pri čemu je kontinuirano ocenjivao proverljivost zahteva pojedinaca koji su navodili povredu njihovih osnovnih prava i sloboda zagwarantovanih Ustavom usled propusta da budu izabrani i/ili imenovani na javnim funkcijama od strane institucija Republike, uključujući akte zakonodavne i izvršne vlasti. Svi ovi zahtevi su proglašeni neprihvatljivim kao rezultat neiscrpljivanja pravnih sredstava (vidi, između ostalog, slučaj Suda: [KI09/21](#), podnosilac zahteva: *Sadat Lekiqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine, slučaj Suda [KI114/10](#) (podnositeljka zahteva: *Vahide Badivuku*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. maja 2010. godine); [KI139/11](#) (*Ali Latifi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. marta 2012. godine); [KI130/12](#) (*Xhymshit Xhymshiti*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. marta 2013. godine); [KI145/15](#) (podnosilac zahteva: *Florent Muçaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 14. marta 2016. godine); [KI42/20](#), podnosilac zahteva: *Armend Hamiti*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2020. godine); [KI43/20](#) (*Fitore Sadikaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 29. jula 2020. godine); [KI164/20](#) (*Rafet Haxhaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine), kao i spojeni slučajevi KI57/22 i KI79/22 (podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, rešenje o neprihvatljivosti od 4. jula 2022. godine, rešenje o neprihvatljivosti, jer pravna sredstva utvrđena zakonom nisu bila iscrpljena (vidi za više, slučaj Suda: KI57/22 i KI79/22, podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, gore citiran, stav 80).
10. Takođe podvlačim da je u dosadašnjoj praksi Sud napravio izuzetke od iscrpljivanja pravnih sredstava samo u 6 (šest) slučajeva, i to (i) [KI56/09](#), podnosilac zahteva: *Fadil Hoxha i 59 drugih*, presuda od 22. decembra 2010. godine; (ii) [KI06/10](#), podnosilac zahteva: *Valon Bislimi*, presuda od 30. oktobra 2010. godine; (iii) [KI41/12](#), podnosilac zahteva: *Gëzim i Makfire Kastrati*, presuda od 25. januara 2013. godine; (iv) [KI99/14 i KI100/14](#), podnosilac zahteva: *Shyqri Syla i Laura Pula*, presuda od 3. jula 2014. godine; (v) [KI34/17](#), podnositeljka zahteva: *Valdete Daka*, presuda od 1. juna 2017. godine; i (vi) [KI55/17](#), podnositeljka zahteva: *Tonka Berisha*, presuda od 5. jula 2017. godine. Poslednje tri presude se odnose na osporavanje izbornih postupaka, odnosno predloga za funkciju glavnog državnog tužioca u 2014. godini i predloga za poziciju predsednika Vrhovnog suda i Apelacionog suda 2017. godine. Od poslednje navedenog, sudska praksa Suda nema izuzetka u pogledu obaveze iscrpljivanja pravnih sredstava, utvrđenih stavom 7, člana 113. Ustava.
11. Podsećam da njegova gore navedena sudska praksa u slučajevima KI99/14 i KI100/14, KI34/17 i KI55/17 [koji osporavaju odluke TSK-a i SSK-a, koje se odnose na predlog za funkciju glavnog državnog tužioca i imenovanje na poziciju predsednika Vrhovnog suda i Apelacionog suda], više nije aktuelna, zbog činjenice da je u slučajevima KI57/22 i KI79/22 [podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*] isti, za razliku od njegovog prethodnog stava, odlučio da podnosioci zahteva, koji su konkurisali za funkciju glavnog državnog tužioca i osporili odluku TSK-a, kojom je predložen drugi kandidat za ovu funkciju, nisu iscrpeli pravna sredstva, te je shodno tome odlučio da relevantne zahteve proglasi neprihvatljivim na proceduralnim osnovama.

12. Uzimajući u obzir okolnosti konkretnog slučaja, u nastavku ću predstaviti samo sudsku praksu u kontekstu ocene prihvatljivosti slučajeva koji se odnose na osporavanje rešenja prvostepenih i drugostepenih sudova i produženje pritvora, odnosno slučajeva [KI85/22](#) [podnosilac zahteva: *Jadran Kostić*, presuda od 26. aprila 2023. godine], [KI55/22](#) [podnosilac zahteva: *Saša Spasić*, presuda od 23. maja 2023. godine) i [KI129/22](#) [podnosilac zahteva: *Saša Milosavljević*, presuda od 28. jula 2023. godine], sudska praksa koja nije konsolidovana.
13. Prvo podsećam na j slučaj KI85/22, u kojem je podnosilac zahteva pred Sudom osporio rešenje Apelacionog suda kojim se potvrđuje produžetak pritvora i istovremeno podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu. Sud je konkretan slučaj proglasio prihvatljivim, jer je u konkretnim okolnostima ovog slučaja, zahtev podnosioca u slučaju KI85/22 za zaštitu zakonitosti, podnet Vrhovnom sudu u smislu efikasnog pravnog sredstva, bio neuspešan, zbog toga što poslednje navedeni nije razmatrao meritum njegovih navoda iznetih u njegovom zahtevu za zaštitu zakonitosti, odbacivši njegov zahtev kao irelevantan (vidi, slučaj Suda: KI85/22, podnosilac zahteva: *Jadran Kostić*, gore citiran, stav 56).
14. U slučaju KI55/22, podnosilac zahteva je osporio ustavnost rešenja Osnovnog suda o produženju pritvora, a zatim je kao rezultat dostavljanja dodatne dokumentacije i popunjavanja formulara Suda precizirao da osporava rešenje Apelacionog suda za potvrđivanje produženja pritvora. Sud je ovaj slučaj proglasio prihvatljivim, uzimajući u obzir navod podnosioca zahteva da je osporio rešenje Osnovnog suda pred Apelacionom sudu, ali da više od 30 (trideset) dana nije dobio odgovor od istog i stoga je odlučio da podnese zahtev Ustavnom sudu, u kom slučaju je poslednje navedeni utvrdio da je podnosilac zahteva iscrpeo pravna sredstva i da će rešenje Apelacionog suda u vezi sa rešenjem Osnovnog suda biti predmet ocene ustavnosti (vidi, slučaj Suda: KI55/22, podnosilac zahteva: *Saša Spasić*, gore citiran, stavovi 78-80).
15. U slučaju KI129/22, podnosilac zahteva je osporio ustavnost rešenja Apelacionog suda u vezi sa rešenjem Osnovnog suda o produženju pritvora i u međuvremenu podneo zahtev za zaštitu zakonitosti, koji je Vrhovni sud takođe odbio, kao nepredmetan. Slično slučaju KI85/22, Sud je u slučaju KI129/22 odlučio da slučaj proglasi prihvatljivim, nakon što je utvrdio da je podnosilac zahteva pokrenuo svoje navode u tri sudske instance (vidi, slučaj Suda: KI129/22, podnosilac zahteva: *Saša Milosavljević*, gore citiran, stavovi 66-68).
16. S tim u vezi, ističem da je tri napred razrađena slučajeva, Sud proglasio prihvatljivim zbog posebnih okolnosti koje su okarakterisale ožalbene postupke u konkretnim slučajevima.
 - (iii) *Primena gore navedenih načela u konkretnom slučaju*
17. Pre nego što nastavim sa ocenom uslova iscrpljivanja pravnih sredstava, podsećam da se okolnosti konkretnog slučaja odnose na postupak određivanja i nastavka mere pritvora nakon podizanja optužnice. Podsećam da je predmet razmatranja zahteva podnosioca rešenje [PN1. br. 422/2023] od 28. aprila 2023. godine Apelacionog suda, kojim je potvrđeno rešenje [PKR. br. 239/22] od 7. aprila 2023. godine Osnovnog suda, i podnosiocu zahteva je produžen pritvor od 8. aprila do 7. juna 2023. godine.
18. Podsećam da na osnovu svojih načela, ESLJP-a i uporedne analize iscrpljivanja pravnih sredstava, koja su gore razrađena, tokom njihove primene u okolnostima konkretnog slučaja, smatram da se mora oceniti da li (i) pravna sredstva koja podnosilac zahteva nije iscrpljeno, nisu „dovoljno izvesna ne samo u teoriji, već i u praksi” jer ne mogu „da

ponude rešenje u vezi sa zahtevima podnosioca” i „pruže razumne izglede za uspeh”; (ii) nisu „raspoloživa, dostupna i efikasna”; i (iii) da li je podnosilac zahteva „učinio sve što se od njega razumno može očekivati da iscrpi pravna sredstva“, takođe uzimajući u obzir da „puke sumnje“ podnosioca zahteva o neefikasnosti pravnog sredstva ne mogu biti razlog za oslobađanje podnosioca zahteva od obaveza iscrpljivanja Ustavom definisanih pravnih sredstava (vidi, između ostalog, slučajeve Suda: KI211/19, podnosilac zahteva: *Hashim Gashi, Selajdin Isufi, B.K., H.Z., M.H., R.S., R.E., S.O., S.H., H.I., S.S., N.S. i S.R.*, gore citiran, stavovi 56 i 57; KI108/18, gore citiran, stav 157; KI57/22 i KI79/22, podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, gore citiran, stav 104, i vidi takođe slučajeve ESLJP-a: *Akvivar i drugi protiv Turske*, gore citiran, *Öcalan protiv Turske*, gore citiran, stavovi 63-72, *Kleyn i drugi protiv Holandije*, gore citiran, stavovi 155-162; i *Vučković i drugi protiv Srbije*, gore citiran, stav 74).

19. Što se tiče prva dva uslova, primećuje da podnosilac zahteva navodi da je iscrpeo sva raspoloživa pravna sredstva, jer smatra da zahtev za zaštitu zakonitosti u Vrhovnom sudu ne predstavlja delotvorno pravno sredstvo, te se s tim u vezi poziva na slučaj Suda KI85/22, sa podnosiocem zahteva *Jadran Kostić*, koji je gore citiran. Pojašnjavam da je gore navedenoj presudi Sud smatrao da je u konkretnim okolnostima podnosioca zahteva u slučaju KI85/22, Sud kao osnovu uzeo rešenje Apelacionog suda, kao poslednju odluku, kojim je razmotreno pitanje nastavka njegovog pritvora, budući da se zahtev za zaštitu zakonitosti u smislu delotvornog pravnog sredstva pokazao neuspehim i to zato što ga je Vrhovni sud odbio, kao nepredmetan (vidi, slučaj Suda: KI85/22, podnosilac zahteva: *Jadran Kostić*, gore citiran, stav 56).
20. U tom kontekstu, ističem odredbe koje regulišu žalbeni postupak u krivičnom postupku za produženje pritvora, odnosno stav 4, člana 432. (Razlozi za podnošenje zahteva za zaštitu zakonitosti) ZKPRK-a, kojim se propisuje: „4. *Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, zahtev za zaštitu zakonitosti može se podneti tokom postupka koji nije pravosnažno završen, osim protiv pravosnažnih odluka o određivanju, produženju ili ukidanju pritvora*“.
21. Pozivam se i na odredbe o pravnom dejstvu zahteva za zaštitu zakonitosti po preispitivanju Vrhovnog suda, gde je u stavu 2, člana 435. (Razmatranje zahteva za zaštitu zakonitosti od strane veća Vrhovnog suda) ZKPRK-a, propisano: „*Vrhovni sud Kosova rešenjem odbacuje zahtev za zaštitu zakonitosti ako je zahtev nedozvoljen ili ako su ispunjeni uslovi iz člana 434. stav 2. ovog zakonika. U suprotnom, primerak zahteva dostavlja se drugoj stranci, koja u roku od petnaest (15) dana od dana prijema zahteva može podneti odgovor na zahtev*“, dok član 437. (Odbijanje zahteva za zaštitu zakonitosti) ZKPRK-a i stav 1, člana 438. (Presuda o zahtevu za zaštitu zakonitosti) ZKPRK-a propisuju kada Vrhovni sud meritorno odlučuje o zahtevu za zaštitu zakonitosti.
22. Konkretnije, naglašavam da član 437. ZKPRK-a propisuje: „*Vrhovni sud Kosova presudom odbija kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti ako utvrdi da ne postoji povreda zakona koju navodi podnosilac zahteva ili ako je zahtev podnet zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđivanog činjeničnog stanja iz člana 386. i člana 432. stav 2. ovog zakonika*“, dok stav 1, člana 438. ZKPRK-a propisuje: „*Ako Vrhovni sud Kosova utvrdi da je zahtev za zaštitu zakonitosti osnovan, donosi presudu kojom, shodno vrsti povrede: 1.1. preinačuje pravosnažnu odluku; 1.2. u celini ili delimično ukida odluku Osnovnog suda i višeg suda ili samo odluku višeg suda i predmet vraća na ponovno merodavno odlučivanje ili suđenje Osnovnom sudu ili višem sudu; ili 1.3. se ograničava samo na utvrđivanju povrede zakona*“.
23. Iz ove razrade proizilazi da je pravno sredstvo, odnosno zahtev za zaštitu zakonitosti, (i) propisano odredbama ZKPRK-a i jasno definisano zakonima na snazi, i (ii) da je ovo

pravno sredstvo direktno dostupno podnosiocima zahteva kao što je definisano članom 432 ovog Zakonika. Shodno tome, ocenjujem da zahtev za zaštitu zakonitosti, kao vanredno pravno sredstvo u krivičnom postupku i koji se podnosi Vrhovnom sudu, može (i) ponuditi rešenje u vezi sa navodima podnosioca zahteva, i (ii) ponuditi razumnu mogućnost za uspeh.

24. U okolnostima ovog slučaja, podsećam da je prethodno rešenje o nastavku pritvora Osnovnog suda i potvrđeno od strane Apelacionog suda, odnosno rešenje [PN1. br. 239/2023] od 8. marta 2023. godine Apelacionog suda, podnosilac zahteva osporio u Vrhovnom sudu zahtevom za zaštitu zakonitosti, gde je Vrhovni sud, za razliku od slučaja KI85/22, meritorno odlučio presudom [PML. br. 138/2023] od 6. aprila 2023. godine, odnosno odbio ga je kao „*neosnovanim*“. Isto važi i za rešenje [PKR. br. 239/2022] od 7. juna 2023. godine Apelacionog suda o potvrđivanju produženja pritvora, koje je podnosilac zahteva, nakon podnošenja aktuelnog zahteva pred Sudom, osporio u Vrhovnom sudu kroz zahtev za zaštitu zakonitosti, koji je ovaj put uspeo. Ovo iz razloga što je Vrhovni sud 26. jula 2023. godine presudom [Pml. br. 359/2023] usvojio zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca vraćanjem predmeta prvostepenom sudu na presuđivanje.
25. Sud takođe primećuje na osnovu dodatnih spisa predmeta, da je J.K., jedan od drugih saokrivljenih podnosioca zahteva, čiji je pritvor produžen istom odlukom i u istom periodu kao i podnosiocu zahteva, odnosno Odlukom Apelacionog Suda [PN1.br.422/2023] od 28. aprila 2023. godine, podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv osporenog rešenja, koje je Vrhovni sud usvojio i relevantni predmet vratio na presuđivanje.
26. S tim u vezi, utvrđujem da se na osnovu važećeg zakonodavstva i okolnosti konkretnog slučaja, gde se u tri gore navedena slučaja, ispostavlja da je zahtev za zaštitu zakonitosti bio delotvoran, jer je rešavao navode žalioaca meritorno, ovo pravno sredstvo je „*dovoljno sigurno ne samo u teoriji već i u praksi*“, isto može „*pružiti rešenje za navode podnosioca zahteva*“ i „*pružiti razumne izgleda za uspeh*“; kao i da je na „*raspolaganju, dostupno i efikasno*“.
27. Štaviše, ističem da na osnovu sudske prakse ESLJP-a, podnosilac zahteva treba da argumentuje da „*je uradio sve što se razumno može očekivati od njih da iscrpe pravna sredstva*“. U okolnostima konkretnog slučaja to nije slučaj, jer podnosilac zahteva izričito obaveštava Sud da nije iscrpeo zahtev za zaštitu zakonitosti protiv osporenog rešenja, kao vanredno pravno sredstvo u slučajevima osporavanja rešenja Apelacionog suda za potvrđivanje produženja pritvora.
28. U ovom slučaju podnosioca zahteva, jasno razjašnjavam ova načela i konsoliduje svoju sudsku praksu u pogledu iscrpljivanja pravnih sredstava u kontekstu individualne kontrole, odnosno zahteva podnetih u okviru stava 7, člana 113. Ustava. Štaviše, Sud je u retkim slučajevima i samo kada je ocenio da je to krajnje neophodno, pored konsolidovanja i pojašnjenja svoje sudske prakse, promenio i svoju sudsku praksu, kao što je slučaj KO79/18 u pogledu svoje nadležnosti da rešava „*ustavna pitanja*“ van granice člana 113. Ustava (vidi, slučaj Suda: [KO79/18](#), podnosilac zahteva: *Predsednik Republike Kosovo*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. novembra 2018. godine). Takav pristup je takođe u skladu sa sudskom praksom drugih ustavnih sudova, ali i ESLJP-a. U ovom kontekstu i između ostalog, ESLJP je kroz svoju sudsku praksu razjasnio da iako formalno nije u obavezi da sledi svoju prethodnu sudsku praksu, u interesu načela pravne sigurnosti i predvidljivosti, ne bi trebalo da odstupa od svoje sudske prakse, bez ikakvog jakog razloga. Međutim, u određenim slučajevima je takođe razjasnio, konsolidovao i izmenio svoju sudsku praksu (vidi, između ostalog, [Társaság a Szabadságjogokért protiv Mađarske](#), br. 37374/05, presuda od 14. aprila 2009. godine,

stav 35; *Mamatkulov i Askarov protiv Turske*, br. 46827/99 i 46951/99, presuda od 6. februara 2003. godine, stav 121, *Chapman protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 2723/95, presuda od 18. januara 2011. godine stav 70; *Micallef protiv Malte*, br.17056/06, presuda od 15. oktobra 2009. godine, stavovi 74-82). Takav stav je Sud zauzeo i u slučajevima KI57/22 i KI79/22, podnosilac zahteva: *Shqipdon Fazliu i Armend Hamiti*, kada je promenio sudsku praksu u pogledu iscrpljivanja pravnih sredstava u slučajevima koji se odnose na osporavanje izbornih postupaka, odnosno predloga za funkciju glavnog državnog tužioca 2014. godine i predloga za poziciju predsednika Vrhovnog suda i Apelacionog suda 2017. godine.

29. Shodno tome, na osnovu gore navedenog, , zasnivajući se i na standardima utvrđenim u sudskoj praksi Ustavnog suda i sudskoj praksi ESLJP-a i zasnivajući se na načelu supsidijarnosti da se nadležnim organima, uključujući i sudovima, pruži mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava, utvrđuje da u postupku pritvora fizička lica treba da iscrpe sva pravna sredstva koja su: (i) dostupna; (ii) pristupna; (iii) efektivna; (iv) pružaju neku razložnu mogućnost za uspeh; i (v) da urade sve što se može sa razlogom može očekivati od istih da bi iscrpeli pravna sredstva, tako da, kako je definisano u stavu 7, člana 113. Ustava, stavu 2, člana 47. Zakona i tački (b) stava (1) pravila 34. Poslovnika o radu, ili se u suprotnom takvi zahtev moraju proglasiti neprihvatljivim.
30. Podsećam da sudska praksa Suda, koja nije konsolidovana u slučajevima iscrpljivanja pravnih lekova u postupku produženja pritvora, i ista ponavlja da su dosadašnji izuzeci u iscrpljivanju ovog kriterijuma, odnosno predmeti KI85/22, KI55/22 i KI129/22 se odnose na specifične okolnosti podnosioca ovih zahteva i tiču se veoma sličnim činjeničnim okolnostima sa konkretnim predmetom pred Sudom.
31. . Međutim, uzimajući u obzir ova tri izuzetka, koja se odnose i na okolnosti konkretnog slučaja, Sud, izuzetno, proglašava prihvatljivim zahtev podnosioca, dok od momenta objavljivanja ove presude isti konsoliduje svoju sudsku praksu kao se tiče ispunjenosti kriterijuma iscrpljenosti pravnih sredstava u postupku određivanja i produženja pritvora u skladu sa kriterijumima i opštim načelima koji su izneti u gore navedenom tekstu.
32. Dakle, u svetlu gore navedenog, smatram da je Sud trebao za osnovu uzeti rešenje Apelacionog suda, kao poslednju odluku, kroz koju će se ispitati pitanje nastavka pritvora podnosiocu zahteva.
(iv) Procena drugih kriterijuma u vezi saprihvatljivošću zahteva
33. Dalje, ću nastaviti sa ispitivanjem da li je zahtev podnosioca zahteva podnet u roku koji je određen Zakonom o radu i Poslovníkom o radu. Polazeći od činjenice da je predmet ocene zahteva ocena ustavnosti Odluke Apelacionog suda [PN1.br.422/2023], od 28. aprila 2023. godine, u vezi sa rešenjem Osnovnog suda [PKR. .br.239/22] od 7. aprila 2023. godine, stoga konstatujem da je pomenuto rešenje Apelacionog suda doneto 28. aprila 2023. godine, dok je podnosilac zahteva podneo zahtev Sudu 5. juna 2023. godine. 2023. Shodno tome, ocenjujem da je podnosilac zahteva podneo svoj zahtev unutar roka koji je propisan Zakonom i Poslovníkom o Radu.
34. Takođe nalazim da zahtev podnosioca zahteva ispunjava kriterijume prihvatljivosti koji su propisani u stavu (1) pravila 34 (Kriterijumi o prihvatljivosti) Poslovnika o Radu. Isti se ne može proglasiti neprihvatljivim na osnovu uslova koji su propisani u stavu (3) pravila 34 Poslovnika o radu.

35. Pored toga, i konačno, ocenjujem da ovaj zahtev nije očigledno neosnovan kako je definisano stavom (2) pravila 34 Poslovnika o Radu, te ga stoga treba proglasiti prihvatljivim i treba se ispitati njegova osnovanost.

Meritum

36. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, Ja ću prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni ću primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
37. U tom smislu, i na početku, podsećam da se okolnosti konkretnog slučaja odnose na rešenje [PN1. br. 422/2023] od 3. maja 2023. godine Apelacionog suda, kojim je potvrđeno rešenje [PKR. br. 239/22] od 7. aprila 2023. godine Osnovnog suda za nastavak pritvora podnosiocu zahteva i ostalim okrivljenima, i to u trajanju od 8. aprila do 7. juna 2023. godine. Na osnovu spisa predmeta, podnosilac zahteva se nalazi u pritvoru od 23. decembra 2021. godine najmanje do trenutka podnošenja ovog zahteva Sudu zbog osnovane sumnje da je izvršio sledeća krivična dela prilikom izdavanja građevinskih dozvola u Nacionalnom parku „Šari“: „Zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja“ iz stava 1, člana 422. KZRK-a“, „Primanje mita“ iz stava 2, člana 428. KZRK-a, „Trgovina uticajem“ iz stava 1, člana 431. KZRK-a i „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“ iz stava 1 člana 366 sadašnjeg KZRK-a. Osnovni sud u Uroševcu, a zatim onaj u Peći, zbog ustupanja predmeta, nastavio je pritvor podnosiocu zahteva ukupno 8 (osam) puta pre podizanja optužnice. Osnovno tužilaštvo u Uroševcu je 9. decembra 2022. godine podiglo optužnicu protiv podnosioca zahteva i ostalih okrivljenih, koju je dopunilo 24. februara 2023. godine. Od podizanja optužnice do trenutka podnošenja ovog zahteva Sudu podnosiocu zahteva je nastavljen pritvor još 3 (tri) puta, uključujući i osporeno rešenje. Nakon dobijanja dodatnih informacija, ispostavlja se da mu je Osnovni sud po podnošenju zahteva Sudu produžio pritvor 2 (dva puta) do 1. septembra 2023. godine, kada je kroz Rešenje [PKR. 239/22], oslobodio podnosioca zahteva iz pritvora i odredio mu jemstvo u iznosu od 50.000 (pedeset hiljada) evra.
38. Dalje, ističem da podnosilac zahteva pred Sudom kao poslednju odluku javnog organa osporava rešenje [PN1. br. 422/2023] od 3. maja 2023. godine Apelacionog suda u vezi sa rešenjem [PKR. br. 239/ 22] od 7. aprila 2023. godine Osnovnog suda za nastavak pritvora podnosiocu zahteva i ostalim okrivljenima. Sud primećuje da podnosilac zahteva u suštini navodi da (i) osporeno rešenje ne ispunjava standarde obrazložene sudske odluke i da se ne bavi njegovim navodima u suprotnosti sa stavom 2, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 3, člana 5. EKLJP-a; i (ii) nastavak njegovog pritvora nije „zakonit“ u smislu stava 4, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 4, člana 5. EKLJP-a.
39. U tom smislu, ja ću razmotriti i razraditi: (i) načela i uslove u vezi sa određivanjem pritvora; (ii) načela i uslove u vezi sa nedostatkom obrazloženja sudske odluke u smislu stava 2, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 3, člana 5. EKLJP-a; (iii) načela i uslove u vezi sa zakonitošću nastavka pritvora u smislu stava 2, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 4, člana 5. EKLJP-a, i iste primeniti u slučaju podnosioca zahteva odvojeno. S tim u vezi, Sud primećuje da se osporenim rešenjem potvrđuje nastavak pritvora po treći put podnosiocu zahteva i drugim okrivljenim nakon podizanja optužnice, stoga će se Sud prilikom ocene fokusirati na razmatranje navoda podnosioca zahteva u vezi sa nastavkom pritvora nakon podizanja optužnice, odnosno od 9. decembra 2022. godine. To jer i prema ZKPRK-a, nakon podizanja optužnice ne postoje maksimalni rokovi da optuženi može ostati u pritvoru, odnosno prema članu 190. (*Određivanje, produženje i ukidanje pritvora nakon podizanja optužnice*) ZKPRK-a, *nakon podizanja optužnice i*

sve do objavljivanja presude ili ročišta za izricanje kazne, ako se isto održi, pritvor se može odrediti, produžiti ili ukinuti samo rešenjem sudije pojedinca, predsednika pretresnog ili pretresnog veća na pretresu [...]“.

I. Što se tiče određivanja pritvora

40. S tim u vezi, podsećam da, kako bi bilo u skladu sa Ustavom i EKLJP-om, hapšenje ili lišavanje slobode mora biti zasnovano na jednom od osnova za lišenje slobode iz stava 1, člana 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP-a.

41. Prvo podsećam na tačku 2 stava 1 člana 29. Ustava, koja propisuje:

“1. Svakome se garantuje pravo na slobodu i sigurnost. Niko ne može biti lišen slobode izuzev zakonom predviđenih slučajeva i na osnovu odluke nadležnog suda, i to:

[...]

(2) zbog opravdane sumnje da je lice izvršilo krivično delo, samo onda kada se lišavanje slobode smatra neophodnim za sprečavanje vršenja krivičnog dela i samo na veoma kratak period pre suđenja, na zakonom propisan način;

[...]”.

42. Drugo, Ja se takođe pozivam i na tačku c) stava 1 člana 5. EKLJP-a, koja propisuje:

Svako ima pravo na slobodu i sigurnost ličnosti. Niko ne sme biti lišen slobode izuzev u niže navedenim slučajevima i u skladu sa zakonom propisanim postupkom:

[...] c. zakonitog hapšenja ili lišenja slobode radi privođenja nadležnoj sudskoj vlasti, kada postoji opravdana sumnja da je ta osoba izvršila krivično delo ili kada postoje valjani razlozi da se osoba spreći da izvrši krivično delo ili da, nakon izvršenja krivičnog dela, pobjegne”.

43. Što se tiče načela i uslova za određivanje pritvora, zagarantovanih članom 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP-a, ja prvo ističem da već ima sudsku praksu, koja je izgrađena na načelima utvrđenih kroz sudsku praksu ESLJP-a (uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve: [KI10/18](#), podnosilac zahteva: *Fahri Deçani*, presuda od 21. oktobra 2019. godine; [KI73/20](#), podnosilac zahteva: *Esat Bajrami*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. novembra 2020. godine; [KI63/17](#), podnosilac zahteva: *Lutfi Dervishi*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. novembra 2017. godine; [KI07/22](#) podnosilac zahteva: *Miljan Košhanin*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. juna 2022. godine; [KI85/22](#), podnosilac zahteva: *Jadran Kostić*, presuda od 27. aprila 2023. godine; [KI55/22](#), podnosilac zahteva: *Saša Spasić*, presuda od 23. maja 2023. godine; i [KI129/22](#), podnosilac zahteva: *Saša Milosavljević*, presuda od 28. jula 2023. godine). Rekavši to, slučajevi Suda kroz koje je Sud potvrdio načela koje je uspostavio ESLJP i primenio iste na slučajeve koji su pred njim razmatrani, uključuju, ali ne ograničavaju se na slučajeve: [Merabishvili protiv Gruzije](#), [VV] br. 72508/13, presuda od 28. novembra 2017. godine; [Ostendorf protiv Nemačke](#), br. 15598/08, presuda od 7. marta 2013. godine; [Douiyeub protiv Holandije](#), [VV], br. 31464/96, presuda od 4. avgusta 1999. godine; [Idalov protiv Rusije](#), [VV], br. 5826/03, presuda od 22. maja 2022. godine; [Reinprecht protiv Austrije](#), br. 67175/01, presuda od 15. novembra 2005. godine; [Suso Musa protiv Malte](#), br. 42337/12, presuda od 23. jula 2013. godine; [Koendjibiharie protiv Holandije](#), br. 11487/85, presuda od 25. oktobra 1990. godine.

44. U tom smislu, primećujem da se na osnovu tačke 2, stava 1, člana 29. Ustava i tačke c stava 1 člana 5. EKLJP-a, lišavanje slobode može izreći u slučaju osnovane sumnje da je izvršeno krivično delo i kada se to smatra opravdanim da bi se sprečilo izvršenje drugog krivičnog dela ili bekstvo po njegovom izvršenju (vidi, slučajeve Suda: [KI10/18](#), podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran slučaj, stav 65, [KI85/22](#), podnosilac zahteva: *Jadran Kostić*, gore citiran, stav 68).
45. Stoga, naglašavam da određivanje pritvora, da bi bilo u skladu sa Ustavom i EKLJP-om, mora biti zasnovano na jednom od osnova za lišenje slobode definisanim članom 29. Ustava u vezi sa tačkom c, stava 1, člana 5. EKLJP-a.
46. ESLJP je u svojoj sudskoj praksi, potvrđenoj i od strane Suda, utvrdio tri osnovna uslova koja treba razmotriti kako bi se ocenilo da li je lišavanje slobode zakonito i neproizvoljno (vidi, slučaj ESLJP-a: *Merabishvili protiv Gruzije*, gore citiran, stav 183, vidi i slučajeve KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 67, i KI85/22, podnosilac zahteva: *Jadran Kostić*, gore citiran, stav 70).
47. Kao prvo, mora postojati „osnovana sumnja“ da je lice lišeno slobode izvršilo krivično delo (vidi, slučaj ESLJP-a: *Merabishvili protiv Gruzije*, gore citiran, stav 184). Drugo, svrha lišavanja slobode „u načelu treba da bude u funkciji sprovođenja krivičnog postupka“ (vidi slučaj Suda: [KI63/17](#), podnosilac zahteva: *Lutfi Dervishi*, gore citiran, stav 57, i [KI10/18](#), podnosilac zahteva *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 68; vidi i slučaj ESLJP-a: *Ostendorj protiv Nemačke*, gore citiran, stav 68), a štaviše mora biti srazmerno u smislu da mora da bude neophodno „da bi se obezbedio odlazak dotičnog lica pred nadležne organe“ (vidi, slučaj Suda: KI63/17, podnosilac zahteva: *Lutfi Dervishi*, gore citiran, stav 57, vidi takođe gore navedeni slučaj ESLJP-a: *Merabishvili protiv Gruzije*, stav 185). Treće, lišenje slobode ili određivanje pritvora mora biti sprovedeno uz poštovanje postupka propisanog zakonom (vidi, gore navedeni slučaj Suda: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 68, i [KI85/22](#), podnosilac zahteva: *Jadran Kostić*, gore citiran, stav 71, kao i slučaj ESLJP-a: *Merabishvili protiv Gruzije*, gore citiran, stav 186).

II. Što se tiče navoda o nedostatku obrazloženja sudske odluke u smislu stava 2, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 3, člana 5. EKLJP-a

48. U smislu navoda o nedostatku obrazloženja sudske odluke, podsećam da podnosilac zahteva ističe da je Apelacioni sud proizvoljno protumačio odredbe ZKPRK-a u vezi sa proceduralnim rizicima koji služe kao osnov za određivanje i nastavak pritvora.
49. Ja ću u nastavku razmotriti načela i uslove koje su utvrdili Sud i ESLJP u vezi sa ovim navodom, a zatim će ih primeniti na okolnosti konkretnog slučaja.

(i) Načela i uslovi o nedostatku obrazloženja sudske odluke u smislu stava 2, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 3, člana 5. EKLJP-a

50. Prvo ističem da će se u pogledu osnovnih zakonskih uslova u vezi sa pritvorom do suđenja pozivati na načela i standarde definisane u sudskoj praksi ESLJP-a, koje je Sud primenio u svom gore navedenom slučaju: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, u smislu stava 2, člana 29. Ustava i stava 3, člana 5. EKLJP-a.
51. Dalje, ističem da prilikom određivanja vremenskog trajanja sudskog pritvora do suđenja, prema stavu 2, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 3, člana 5. EKLJP-a, period sudskog pritvora počinje na dan kada je optuženi pritvoren i završava se na dan kada je oslobođen ili kada je prvostepeni sud odlučio o optužnici (vidi slučajeve ESLJP-a:

Štvrtecký protiv Slovačke, br. 55844/12, presuda od 5. juna 2018. godine, stav 55; Solmaz protiv Turske, br. 27561/02, presuda od 16. januara 2017. godine, stavovi 23 i 24, i slučaj Suda: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 71).

52. Pozivajući se na stav 2, člana 29. Ustava i stav 3, člana 5. EKLJP-a, naglašavam da se osnovana sumnja da je određeno lice koje je lišeno slobode izvršilo krivično delo smatra bitnim elementom za određivanje i/ili produženje sudskog pritvora do suđenja.
53. ESLJP je u svojoj praksi, koju je usvojio i Sud, naglasio da se obrazloženost vremenskog perioda provedenog u sudskom pritvoru ne može ocenjivati s apstraktne tačke gledišta, već se mora oceniti na osnovu činjenica svakog pojedinačnog slučaja i prema specifičnim karakteristikama slučaja. Produžavanje sudskog pritvora može biti opravdano u određenom slučaju samo ako postoje dokazi o stvarnom zahtevu javnog interesa koji, uprkos pretpostavci nevinosti, ima veću težinu od norme o poštovanju individualne slobode, kao što je utvrđeno u članu 5. EKLJP (vidi, slučaj Suda: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 73, i slučajeve ESLJP-a: Buzadji protiv Moldavije, br. 23755/07, presuda od 5. jula 2016. godine, stav 90, vidi takođe slučaj: Labita protiv Italije, [VV], br. 26772/95, stav 152, kao i slučaj: Kudla protiv Poljske, [VV], br. 30210/96, stav 110).
54. Prema praksi i oceni Ustavnog Suda i ESLJP-a, ne postoji neki određeni vremenski rok koji bi mogao da se primeni kao standard za svaki slučaj (vidi, slučaj Suda: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 74, vidi, *mutatis mutandis*, i slučaj ESLJP-a: McKay protiv Ujedinjenog Kraljevstva, [VV] br. 543/03, presuda od 3. oktobra 2006. godine, stavovi 41-45, i slučaj Suda: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 74).
55. Dalje, praksa Ustavnog Suda je da redovni sudovi treba da razmatraju i određuju da pored osnovane sumnje postoje i drugi razlozi koji nastavljaju da opravdaju sudski pritvor u očekivanju suđenja (vidi, slučaj Suda: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 75, i slučajeve ESLJP-a: Letellier protiv Francuske, br. 12369/86, presuda od 26. juna 1991. godine, stav 35; i slučaj: Yağcı i Sargin protiv Turske, br. 16419/90 i 16426/90, presuda od 8. juna 1995. godine, stav 50).
56. Samim tim, ESLJP je u svojoj sudskoj praksi utvrdio četiri važna osnovna razloga za produženje sudskog pritvora, odnosno: 1) opasnost od bekstva; 2) ometanje suda; 3) sprečavanje kriminala, i 4) potrebu za očuvanjem javnog reda (vidi slučajeve ESLJP-a: Tiron protiv Rumunije, br. 17689/03, presuda od 7. aprila 2009. godine, stav 37; slučaj Smirnova protiv Rusije, br. 46133/99 i 48183/99, presuda od 24. jula 2003. godine, stav 59; slučaj Piruzyan protiv Jermenije, br. 33376/07, presuda od 26. septembra 2012. godine, stav 94). Sud je primenio ta načela u svojoj sudskoj praksi, uključujući, ali ne ograničavajući se na svoje slučajeve: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 77, i KI73/20, podnosilac zahteva: *Esat Bajrami*, rešenje o neprihvatljivosti, stav 50).
57. S tim u vezi, i u skladu sa načelima koje je razvio ESLJP, obrazloženje odluke sudova za produženje pritvora u očekivanju izricanja kazne treba uvek da bude jasno, odnosno detaljno obrazloženo i zasnovano na svim činjenicama i okolnostima slučaja. U tom smislu, ESLJP je dosledno naglašavao da se „[...] samo donošenjem obrazložene odluke može doći do kontrole nad sprovođenjem pravde“ (vidi, slučajeve ESLJP-a: Suominen protiv Finske, br. 37801/97, presuda od 1. jula 2003. godine, stav 37, Tase protiv Rumunije, br. 29761/02, presuda od 10. juna 2008. godine, stav 41, kao i slučaj Suda KI10/18, podnosilac zahteva *Fahri Deqani*, citirano iznad, stav 80).

58. U svetlu onoga što je gore naglašeno, ESLJP je takođe utvrdio da je „gotovo automatsko produženje pritvora u suprotnosti sa garancijama utvrđenim” u članu 5, stav 3 EKLJP-a (vidi, *mutatis mutandis*, gore citirani slučaj visoko Tase protiv Rumunije, stav 40). Stoga je ESLJP ocenio da čak i ako su gorepomenuti razlozi postojali u vreme pritvora, priroda ovih razloga ili okolnosti može da se promeni tokom vremena (vidi gore citirani slučaj ESLJP, *Merabishvili protiv Gruzije*, stav 234 i predmet Suda, KI10/18, podnosilac zahteva *Fahri Deqani*, citirano iznad, stav 81)
59. Sud i ESLJP takođe naglašavaju da se stav 3. člana 5. EKLJP-a ne može posmatrati kao odobravanje bezuslovnog pritvora pod uslovom da ne traje duže od određenog minimalnog perioda. Državni organi moraju ubedljivo da pokažu opravdanost bilo kog perioda pritvora, koliko god kratak bio (vidi, slučaj Suda: KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 80, i slučajeve ESLJP-a: *Idalov protiv Rusije* [VV], gore citiran, stav 140; *Tase protiv Rumunije*, gore citiran, stav 40; [Castravet protiv Moldavije](#), br. 23393/05, presuda od 13. marta 2007. godine, stav 33; [Belchev protiv Bugarske](#), br. 39270/98, presuda od 8. aprila 2004. godine, stav 82).

(ii) *Primena uslova ESLJP-a u vezi sa nastavkom pritvora do suđenja u slučaju podnosioca zahteva*

60. Oslanjajući se na ono što je iznad navedeno, primećujem da je određivanje navedenog pritvora bilo zasnovano na tački 2, stava 1. člana 29 Ustava, u vezi sa tačkom c, stava 1. člana 5 EKLJP-a.
61. Zatim, na osnovu gore navedenog objašnjenja osnovnih načela sudske prakse ESLJP-a, Ja ću razmotriti da li je podnosilac zahteva dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnje o povredi procesnih garancija definisanih Ustavom i EKLJP-om u pogledu nastavka njegovog pritvora.
62. Prvo ponavljam da je pritvor podnosioca zahteva zasnovan na tački 2, stava 1, člana 29. Ustava i stavu 5. EKLJP-a, odnosno na pritvoru do suđenja.
63. Podsećam da podnosilac zahteva navodi da je osporenim rešenjem o nastavku pritvora povređen član 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP-a, a je posebno Apelacioni sud proizvoljno tumačio odredbe ZKPRK-a u vezi sa proceduralnim rizicima koji služe kao osnov za određivanje i nastavak pritvora, te s tim u vezi ističe da se sud: (a) poziva na potencijalno visoku kaznu podnosioca zahteva ako se utvrdi njegova krivica u suprotnosti sa načelom pretpostavke nevinosti; (b) nije opravdao svoje društvene i porodične veze sa Republikom Srbijom u vezi sa svojim potencijalnim bekstvom, a istrage se ne mogu ometati jer su sprovedene pre podizanja optužnice; (c) nije uzeo u obzir činjenicu da je proveo više od 17 (sedamnaest) meseci u pritvoru, što prema sudskoj praksi ESLJP-a smanjuje opasnost od bekstva; (c) u kontekstu uticaja na svedoke, podnosilac zahteva navodi da poznavanje sa njima ne predstavlja konkretan rizik jer su saslušani i u suprotnom bi morali da budu u vezi zavisnosti ili straha i da se isto primenjuje na zaključak suda da okrivljeni žive u malom gradu i da se poznaju; (e) podnosiocu zahteva je oduzet određeni iznos finansijskih sredstava koji premašuje dvostruku finansijsku vrednost navodne zloupotrebe službenih dužnosti od strane okrivljenog, stoga ne postoji opasnost od bekstva; (f) nije obrazložio zašto su blaže mere manje prikladne od pritvora; i (g) uprkos zapleni značajnog iznosa novca (3,5 miliona evra), podnosilac zahteva je u mogućnosti da ponudi dodatnu garanciju (jemstvo) u vidu hipoteke ili druge odgovarajuće imovine, da neće izbeći krivični postupak.
64. Stoga, u vezi sa navodom podnosioca zahteva da su odluke koje se odnose na nastavak njegovog pritvora donete u suprotnosti sa članom 29. Ustava u vezi sa članom 5. EKLJP-a, Ja ću se prvo pozvati na period trajanja pritvora podnosioca zahteva do suđenja u

smislu tačke 2, stava 1, člana 29. Ustava u vezi sa stavom 3, člana 5. EKLJP-a i uslovima definisanim u sudskoj praksi EKLJP-a.

(a) *držanje podnosioca zahteva u pritvoru do suđenja*

65. U konkretnom slučaju, podsećam da je podnosilac zahteva, nakon hapšenja, 23. decembra 2021. godine, stavljen u pritvor najmanje do trenutka podnošenja zahteva Sudu. Podnosiocu zahteva je pritvor produžen u periodu od 23. decembra 2021. godine do 9. decembra 2022. godine ukupno 8 (osam) puta, dok mu je od podizanja optužnice 9. decembra 2022. godine do 7. juna 2023. godine pritvor produžen još 3 (tri) puta.
66. Podsećam da je protiv rešenja [PKR. br. 239/22] od 7. aprila 2023. godine Osnovnog suda o nastavku pritvora od 8. aprila 2023. godine do 7. juna 2023. godine, podnosilac zahteva uložio žalbu. Apelacioni sud je rešenjem [PN1. br. 422/2023] od 3. maja 2023. godine, odbio žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Osnovnog suda.
67. S tim u vezi, primećujem da je od hapšenja podnosioca zahteva do podizanja optužnice isti bio u pritvoru 11 (jedanaest) meseci i 17 (sedamnaest) dana, a zatim od podizanja optužnice do podnošenja zahteva pred Sudom ukupno 5 (pet) meseci i 30 (trideset) dana. Ističem da je podnosilac zahteva u pritvoru proveo ukupno 17 (sedamnaest) meseci i 10 (deset) dana do 7. juna 2023. godine kada mu i ističe pritvor određen osporenim rešenjem, međutim, imajući u vidu da podnosilac zahteva pred Sudom osporava nastavak pritvora rešenjem Apelacionog suda od 3. maja 2023. godine, Sud će uzeti u obzir samo vremenski period nakon podizanja optužnice za ocenu obrazloženja rešenja za nastavak pritvor do suđenja, dakle 5 (pet) meseci i 30 (trideset) dana.

(b) *Ocena u vezi sa obrazloženjem za nastavak pritvora do suđenja*

68. U slučaju podnosioca zahteva, podsećam da je Osnovni sud, pozivajući se na član 184. ZKPRK-a, utvrdio da pored postojanja osnovane sumnje u izvršenje krivičnog dela, što je potkrepio i mnoštvom dokaza, takođe je zaključio da postoji pravni osnov za nastavak pritvora iz sledećih razloga: (i) težina krivičnog dela, odnosno pretnja visokom kaznom u slučaju utvrđivanja krivice za ukupno 28 (dvadeset osam) krivičnih dela kojima se tereti podnosilac zahteva; (ii) veze podnosioca zahteva i drugih okrivljenih sa državom Srbijom kroz dvojno državljanstvo, porodične i društvene veze i činjenice da Republika Kosovo nema saradnju sa poslednje navedenom kako bi obezbedila njihovo prisustvo u slučaju bekstva; (iii) pokušaj ometanja krivičnog postupka u fazi istrage putem zastrašivanja ili ometanja svedoka, što je rezultiralo sa još dva krivična predmeta za krivična dela „*Ometanje dokaznog ili službenog postupka*” i „*Zastrašivanje u toku krivičnog postupka*”; (iv) stanje u bekstvu drugih okrivljenih koji poznaju podnosioca zahteva i žive u relativno malom gradu, kao i činjenica da su radili u instituciji i poznavali svedoke i svedoke saradnike koji su već poznati nakon podizanja optužnice; i (v) druge alternativne mere za obezbeđivanje prisustva podnosioca zahteva su ocenjene kao manje prikladne od pritvora. Ovo obrazloženje rešenja [PKR. br. 239/22] od 7. aprila 2023. godine Osnovnog suda je potvrđeno i rešenjem [PN1. br. 422/2023] od 3. maja 2023. godine Apelacionog suda.
69. Dalje, podsećam na osporenu presudu Apelacionog suda, u kojoj je dato kolektivno obrazloženje za podnosioca zahteva i 6 (šest) drugih okrivljenih na sledeći način:

“[...] Krivično veće Apelacionog suda Kosova ocenjuje da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je okrivljenima produžio meru pritvora u skladu sa članom 190. stav 1. i 2. u vezi sa članom 184. st. 1. tač. 1.1. i 1.2. tačka 1.2.1. ZKP-a, budući da postoji osnovana sumnja da su okrivljeni izvršioi ovih krivičnih dela za koja su, ukoliko se dokaže krivica, predviđene visoke kazne zatvora, uzimajući u obzir njihovu vezu sa

državom Srbijom kroz državljanstvo, a zatim i porodične i društvene veze, doprinosi osnovanoj sumnji da isti mogu pobeći ili napustiti zemlju na način da su nedostupni organima tužilaštva i time ometaju sprovođenje istraga i utvrđivanje činjeničnog stanja, pa je zbog toga neophodan nastavak mere pritvora protiv okrivljenih radi uspešnog odvijanja ovog krivičnog postupka.

[...] imajući u vidu da je u istragama u konkretnom slučaju bilo pokušaja ometanja krivičnog postupka i uticaja na svedoke putem zastrašivanja ili mešanja, te su iz tog razloga pokrenute istrage i u još dva krivična predmeta protiv lica za krivična dela Ometanje dokaznog ili službenog postupku i Zastrašivanje u toku krivičnog postupka, takođe su neki okrivljeni i dalje u bekstvu, a s obzirom na to da se okrivljeni poznaju jer žive u relativno malom gradu i bili su zaposleni na istom mestu, poznaju svedoke i svedoke saradnike u ovom predmetu, to predstavlja posebne okolnosti koje ukazuju na opasnost da će čim budu okrivljeni na slobodi ili izricanjem bilo koje druge mere uticati na svedoke ili će moći da sakriju dokaze o imovini stečenoj krivičnim delom i na taj način sprečiti istragu i rasvetljavanje slučaja do kraja.

Iz gore navedenih razloga, ovaj sud ocenjuje da je prvostepeni sud pravilno postupio kada je nastavio meru pritvora gore navedenim okrivljenima, jer su ostale mere predviđene članom 171. ZKPRK-a nedovoljne za obezbeđenje njihovog prisustva u postupku. [...].”

70. S tim u vezi, primećujem da je Apelacioni sud potvrdio obrazloženje Osnovnog suda u vezi sa uslovima za nastavak pritvora podnosiocu zahteva i 6 (šest) drugih okrivljenih, kao i da je ponovio razloge za ispunjenje takvih uslova.
71. U konkretnom slučaju, ja prvo podsećam da ZKPRK, koji je stupio na snagu 17. februara 2023. godine, odnosno stav 1, člana 184, utvrđuje postupak i zakonske uslove za određivanje mere sudskog pritvora, uključujući: 1) postojanje „osnovane sumnje“; 2) ispunjenje uslova za produženje sudskog pritvora, kada uzimajući u obzir okolnosti izvršenja krivičnog dela, postoji opasnost da podnosilac zahteva može ponoviti krivično delo; i da 3) blaže mere za obezbeđivanje prisustva okrivljenog nisu dovoljne da se obezbedi prisustvo takvog lica, da se spreči ponavljanje krivičnog dela i da se osigura uspešno sprovođenje krivičnog postupka (vidi, takođe slučajeve Suda: KI63/17, podnosilac zahteva: *Lutfi Dervishi*, gore citiran, stav 68, i stav 59; i KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deqani*, gore citiran, stav 93).
72. Podsećam da je Sud i ESLJP utvrdili i četiri važna osnovna razloga za nastavak pritvora lica koja čekaju suđenje, a to su: 1) opasnost od bekstva; 2) ometanje suda; 3) sprečavanje kriminala; 4) potreba za održavanjem javnog reda. Međutim, prema njemu i ESLJP-u, ovi osnovi za pritvor se moraju razmotriti i sagledati zajedno sa mogućnošću razmatranja drugih mera predviđenih odredbama Zakonika o krivičnom postupku.
73. Takođe ističem argumente date u rešenjima redovnih sudova u pogledu (i) opasnosti od bekstva; (ii) ometanja suda, odnosno ometanja krivičnog postupka, i (iii) nedovoljnosti drugih alternativnih mera da se obezbedi prisustvo podnosioca zahteva u vezi sa pritvorom.
74. U tom kontekstu, ESLJP podvlači da opasnost da će optuženi ometati pravilan razvoj postupka ne može biti potkrepljena „inabstracto“, već mora biti potkrepljena činjeničnim dokazima (*Becciev protiv Moldavije*, br. 9190/03, presuda od 4. oktobra 2005. godine, stav 59), dok u konkretnom slučaju u pogledu ometanja/mešanja u krivičnom postupku, Sud podseća na činjenicu da su pokrenuta dva predmeta za krivična dela „Ometanje dokaznog ili službenog postupka“ i „Zastrašivanje u toku krivičnog postupka“. Međutim, s tim u vezi, napominjem da se u ovom argumentu

pozvao na prethodne odluke Osnovnog suda o određivanju i produženju pritvora, odnosno rešenje od 10. decembra 2022. godine i rešenje od 8. februara 2023. godine, koje je potvrdio odgovarajuća rešenja Apelacionog suda.

75. Takođe podsećam da su i redovni sudovi dali obrazloženje za element „*opasnost od bekstva*“ kao stalno postojanog, gde se pozivaju na dvojno državljanstvo podnosioca zahteva i ostalih okrivljenih, na njihove društvene i porodične veze sa državom Srbijom, gde bi u slučaju bekstva bilo nemoguće obezbediti njihovo prisustvo zbog nepostojanja međunarodne saradnje u krivičnim predmetima sa istom državom, koji je argument ponovljen i u prethodnim rešenjima Osnovnog suda o određivanju i produženju pritvora, odnosno rešenju od 10. decembra 2022. godine i rešenju od 08. februara 2023. godine, koja su potvrđena u odgovarajućim rešenjima Apelacionog suda.
76. Na osnovu gorenavedenog dolazim do zaključka da je Osnovni sud u svoja poslednja tri rešenja (10. decembar 2022; 8. februar 2023; i 7. april 2023. godine) nakon podizanja optužnice, dosledno davao gotovo identično obrazloženje u vezi sa rizikom od bekstva i mešanja u sud.
77. Takođe ponavljam nalaz redovnih sudova o nedostatku drugih alternativnih mera za obezbeđenje prisustva podnosioca zahteva u vezi sa pritvorom, tačnije Apelacionog suda u osporenom rešenju i to: „[...] *druge mere predviđene članom 171. Zakonika o krivičnom postupku, nisu dovoljne da obezbede njihovo prisustvo u postupku, u redovnom toku krivičnog postupka i u sprečavanju izvršenja drugih krivičnih dela, dakle, u cilju uspešnog sprovođenja krivičnog postupka, smatra se neophodnim nastavak mere zabrane da se ponudi navedenoj državi ili licu, kao i mera dolaska u policijsku stanicu se smatra potrebnom, dok se žalbe branilaca okrivljenih odbijaju kao neosnovane*“. U tom smislu, Sud smatra da je nalaz uopšten, a ne individualizovan, s obzirom da se odnosi na 7 (sedam) okrivljenih, uključujući i podnosioca zahteva, u ovom krivičnom postupku.
78. Štaviše, u vezi sa ocenom redovnih sudova u odnosu na druge alternativne mere, ističem i ocenu Vrhovnog suda, koji je presudom [Pml.nr.251/2023] od 30. maja 2023. godine usvojio zahtev za zaštite zakonitosti saoptuženog podnosioca zahteva J.K., protiv osporenog rešenja, kojim je poništio potonje i predmet vratio prvostepenom sudu, sa sledećim obrazloženjem:

Po oceni Vrhovnog suda Kosova, navedene tvrdnje branilaca tuženog su osnovane, jer prvostepeni i drugostepeni sud nisu dali opravdanje za neprimenu alternativnih mera, dajući jedno obrazloženje koje je veoma uopšteno, stereotipno i šablonsko, kada su dali obrazloženje u delu koji se bavi neprimenom drugih alternativnih mera u odnosu na okrivljenog [J.K].

Ovo, na osnovu činjenice da je odbrana istakla da je porodica okrivljenog spremna da ponudi kao zalog nepokretnost na ime okrivljenog [J.K.] ili u iznosu koji sud odredi. Pritvor je najteža mera i poslednja predviđena mera za obezbeđenje prisustva okrivljenog u krivičnom postupku i kao takva treba da se primenjuje samo kada se druge alternativne mere ne mogu primeniti. [...]

79. U tom kontekstu, ističem da je ESLJP utvrdio povrede člana 5. stav 3. EKLJP-a u velikom broju slučajeva u kojima su domaći sudovi koristili stereotipne formulacije za produženje pritvora, ne uzimajući u obzir i bez ubedljivih argumenata u vezi sa potrebom da se nastavi pritvor na osnovu konkretnih činjenica i okolnosti slučaja (vidi slučajeve ESLJP-a, [Orban protiv Hrvatske](#), br. 56111/12, Presuda od 19. decembra 2013. godine, stav 59; [Sulaoja protiv Estonije](#), br. 55939/00, presuda od 15. februara 2005. godine, stav 64; [Tsarenko protiv Rusije](#), br. 5235/09, presuda od 3. marta 2011.

godine, stav 70, i vidi slučaj suda, KI10/18, podnosioc zahteva *Fahri Deqani*, citirano iznad, stav 103).

80. Dakle, ocenjujem da je obrazloženje Osnovnog suda, koje je potvrdio i Apelacioni sud u svojoj osporenoj presudi, uopšteno i nedovoljno obrazloženo, gde jasno nedostaje jedna uverljiva analiza i ocena konkretnih činjenica i okolnosti u slučaju.
81. Štaviše, redovni sudovi nisu pružili konkretno i dovoljno obrazloženje zašto je produženi pritvor podnosioca zahteva u očekivanju suđenja bio neophodan i zašto alternativne mere nisu bile primenljive u slučaju podnosioca zahteva.
82. Dakle, podrobno obrazloženje i elaboracija svih konkretnih okolnosti, uključujući i detaljno obrazloženje zašto se druge alternativne mere ne mogu primeniti u slučaju podnosioca zahteva, predstavljalo bi jasan dokaz individualizovane ocene u skladu sa specifičnostima slučaja, kao i čvrsta opravdanja za potrebu odlučivanja, kao u slučaju osporenih odluka redovnih sudova, u vezi sa nastavkom pritvora podnosioca zahteva u očekivanju suđenja.
83. Stoga, čak i ako su razlozi za produženje pritvora i dalje prisutni, ponavljam da ovi razlozi svaki put zahtevaju kontinuirano i individualizovano ispitivanje u skladu sa specifičnostima konkretnog slučaja, budući da se priroda ovih razloga ili okolnosti koje su u početku opravdavale određivanje i/ili produženje pritvora može promeniti tokom vremena, što se nije dogodilo u ovom predmetu pred Sudom.
84. S tim u vezi, podsećam na sudsku praksu ESLJP-a koja je utvrdila da je „*gotovo automatsko produženje pritvora u suprotnosti sa garancijama utvrđenim*“ u stavu 3. člana 5. EKLJP-a (videti, *mutatis mutandis*, slučaj ESLJP, *Tase protiv Rumunije*, citirano gore, stav 40), ocenjuje da nedostatak konkretnog i detaljnog obrazloženja, kao i nastavak pritvora do suđenja od strane redovnih sudova sa istim obrazloženjem, nije u skladu sa principima i standardima koje je ustanovio ESLJP.
85. Shodno tome, ja ocenjujem da nastavak pritvora podnosioca zahteva u očekivanju suđenja, koji je potvrđen osporenim rešenjem Apelacionog suda, odnosno rešenjem [PN1.nr.422/2023], od 28. aprila 2023. godine, predstavlja povredu tačke (2) stava 1. člana 29. Ustava, u vezi sa stavom 3. člana 5. EKLJP-a .

III. Zaključak u vezi sa navodnim povredama prava podnosioca zahteva

86. Na osnovu gore navedenog, i uzimajući u obzir razmatranja tvrdnji podnosioca zahteva u njegovom zahtevu:

- I. **SMATRAM DA** je Sud trebao **DA PROGLASI** zahtev prihvatljivim;
- II. **SMATRAM DA** je Sud trebao **DA UTVRDI** da rešenje Apleacionog suda Kosova [Pn1.br.422/2023], od 28. aprila 2023. godine, nije u skladu sa tačkom 2, stava 1. člana 29. [Pravo na slobodu i Sigurnost] Ustava, u vezi sa stavom 3. člana 5. (Pravo na slobodu i sigurnost) Evropske Konvencije o Ljudskim pravima;
- III. **SMATRAM DA** je Sud trebao **DA PROGLASI** ništavnima osporeno rešenje Apleacionog suda Kosova [Pn1.br.422/2023], od 28. aprila 2023. godine.

Suprotno mišljenje podneo sudija;

Radomir Laban, sudija

Dana 27 marta 2024 godine u Prištini.